

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoPr/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717207548
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5717207548.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v spore žalobcu: Bábkové divadlo Žilina, so sídlom Kuzmányho 6, 011 37 Žilina, IČO: 36 145 211, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Iveta Boškajová, s. r. o., so sídlom J. Goliana 6, 036 01 Martin, IČO: 36 785 181, proti žalovanej: C. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Q. XXXX/XX, XXX XX X., zastúpenej F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Q. XXXX/XX, XXX XX X., o zaplatenie sumy 4.702,28 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3Cpr/7/2017-275 zo dňa 04.11.2019, takt

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 3Cpr/7/2017-275 zo dňa 04.11.2019
z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.702,28 Eur, a to v splátkach vo výške 120,00 Eur mesačne splatných vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, až do úplného zaplatenia dlžnej sumy pod sankciou straty výhody splátok (výrok I.). V ostatnej časti žalobu zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi nepriznal nárok na ich náhradu (výrok III.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 rozhodol súd čiastočným rozsudkom dňa 15. 02. 2006 tak, že výpoveď daná žalobkyni žalovaným dňa 06. 05. 2003 z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, je neplatná a pracovný pomer naďalej trvá. Rozhodnutie o náhrade mzdy a o trovách konania ponechal na konečné rozhodnutie. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12. 02. 2007. Následne Okresný súd Žilina uznesením zo dňa 02. 10. 2007 č. k. 12C/144/2004-246 schválil zmier medzi stranami, na základe ktorého bol žalobca povinný zaplatiť žalovanej náhradu mzdy vo výške 300.000,- Sk, t. j. 9.958,18 Eur, a to v určených splátkach. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 10. 2007. V konaní bolo preukázané, že žalobca vyplatil v zmysle uvedeného uznesenia žalovanej celkovú sumu 266.821,- Sk (po odpočítaní odvodov a daní), t. j. sumu 8.856,83 Eur. Následne po povolení obnovy konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 označený súd uznesením č. k. 12C/144/2014-501 zo dňa 20.05.2015 neschválil súdny zmier uzavretý medzi stranami. Ďalej mal okresný súd preukázané trvanie dočasnej práceneschopnosti žalovanej v období od 22. 03. 2004 do 31. 05. 2004 a od 21. 06. 2005 do 19. 03. 2007 na základe oznámenia Sociálnej poisťovne. Pokiaľ žalovaná vzniesla v konaní námietku premlčania, túto konajúci súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže počiatok jej počítania spadá do momentu nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o schválení súdneho zmiernu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 07. 2016. Z uvedeného dôvodu od nasledujúceho dňa mohol žalobca v konaní uplatniť svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ tak žalobca v posudzovanom prípade učinil podaním žaloby dňa 27. 04. 2017, jeho nárok bol uplatnený v rámci zákonnej lehoty. Žalovaná v spore poukazovala na prekážku veci rozhodnutej. Okresný súd však uviedol, že spor o náhradu mzdy vedený na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 bol ukončený zastavením konania

na základe späťvzatia žaloby, a to uznesením zo dňa 06. 04. 2017. Žalobca plnil žalovanej na základe uznesenia o schválení zmiernosti. V dôsledku povolenej obnovy konania súd rozhodol, že zmiernosť neschvaľuje, z čoho vyplýva, že uvedené rozhodnutie ako právny dôvod plnenia odpadol. Žalobca si v konaní uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia len za obdobie, za ktoré žalovanej v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce náhrada mzdy nepatrí, a tým je obdobie jej dočasnej práceneschopnosti. Žalovaná výšku bezdôvodného obohatenia namietala z dôvodov týkajúcich sa nesprávneho výpočtu hrubej mzdy, čistej mzdy, výpočtu odvodov, nároku na stravné, odstupné, na nevyčerpanú dovolenku, nezahrnutie príspevku so sociálneho fondu do hrubej mzdy a nevyplatenie náhrady príjmu počas PN. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že vyčíslenie uplatneného nároku žalobcu nebolo v rozpore so zákonom, žalobca uplatnil nižšiu sumu ako sumu, ku ktorej dospela znalkyňa na základe odborného posúdenia. Podľa zmiernosti bola vyplatená žalovanej v čistom suma 8.856,83 Eur, no v skutočnosti jej mala byť vyplatená (po zohľadnení trvania dočasnej práceneschopnosti) len suma 3.921,40 Eur v čistom. Rozdiel týchto súm predstavuje sumu 4.935,43 Eur. Vyúčtovaním miezd za obdobie mesiacov október, november, december 2007 v sume 8.904,07 Eur nebolo totožné s vyplatenou sumou na základe zmiernosti, avšak v konečnom dôsledku táto nesprávnosť je bez právneho významu na výpočet výšky bezdôvodného obohatenia. V tomto prípade sa totiž zohľadňuje rozdiel skutočne vyplnenej sumy, ktorá bola aj tak v rozpore so zákonom, keďže zahŕňala nedôvodne náhradu mzdy počas trvania dočasnej práceneschopnosti žalobkyne, a sumy, ktorá jej mala byť vyplatená titulom náhrady mzdy v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce. Žalovaná vyjadrila nespokojnosť so znaleckým úkonom a opätovne predložila súdu vlastné výpočty. Tieto výpočty však nepodložila stanoviskom odborníka pre danú problematiku. Okresný súd dospel k záveru, že odborné vyjadrenie dalo odpovede na otázky zadané súdom, rovnako obsahuje stanovisko k námietkam žalovanej, závery znalkyne sú presvedčivé a žalovaná ich relevantným spôsobom nespochybnila. K otázke kumulácie náhrad súd prvej inštancie konštatoval, že pri neplatnom skončení pracovného pomeru je daný nárok len na náhradu mzdy podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce, a nie na iné náhrady, napríklad stravné, kde podmienkou je výkon práce zamestnancom, resp. odstupné pri výpovedi, keďže súd právoplatne rozhodol, že výpoveď z pracovného pomeru je neplatná a pracovný pomer naďalej trvá. Okresný súd povolil žalovanej zaplatiť priznanú istinu v splátkach po 120,00 Eur mesačne, a to postupom v zmysle § 232 ods. 3 veta druhá CSP. Tento svoj postup súd odôvodnil pomermi žalovanej, ktorá poberá len dôchodok vo výške 365,00 Eur a jej manžel dôchodok vo výške 428,00 Eur mesačne. Žalovaná poukázala na výdavky na lieky vo výške 100,00 Eur. Prvoinštančný súd nepriznal žalobcovi nárok na zaplatenie príslušenstva, a to úrokov z omeškania zo sumy 4.702,28 Eur vo výške 5,05 % ročne od 27. 04. 2017, t. j. od podania žaloby do zaplatenia, keďže podľa jeho názoru bol uplatnený v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 13 ods. 3 Zákonníka práce. V danej súvislosti konajúci súd poukázal na skutočnosť, že žalovaná v rámci uzavretého zmiernosti v spore o náhradu mzdy na uplatnených úrokoch z omeškania netrvala, hoci od splatnosti jednotlivých náhrad mzdy do ich vyplatenia na základe zmiernosti prešla dlhá doba. Rovnako neskôr na základe rozhodnutia súdu o neschválení zmiernosti po povolení obnovy konania došlo z jej strany k späťvzatíu žaloby o náhradu mzdy v celom rozsahu, t. j. čo do istiny, aj čo do príslušenstva - úrokov z omeškania. Súdu sa nejavilo v súlade s morálnymi pravidlami priznať žalobcovi úroky z omeškania, keď sám vo vzťahu k žalovanej bol v omeškaní s peňažným plnením týkajúcim sa náhrady mzdy a úrokom z omeškania zaviazaný nikdy nebol na základe prejavu vôle žalovanej.

3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 CSP, pričom za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval skutočnosť, že žalobca dal súhlas so zastavením konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004, ktorého predmetom bola náhrada mzdy uplatnená žalovanou v nadväznosti na neplatné skončenie pracovného pomeru. Z hľadiska náhrady trov konania považoval súd prvej inštancie za vhodné zohľadniť pasívny prístup žalobcu v inom konaní, následkom čoho vznikla pre neho potreba podania žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, potreba začatia ďalšieho sporu medzi týmito stranami. Podľa názoru okresného súdu išlo o nehospodárny prístup zo strany žalobcu. Žalovaná podľa názoru súdu v čase zastavenia konania o náhradu mzdy mohla dôvodne predpokladať vzhľadom na súhlas žalobcu so späťvzatím žaloby, že ich vzájomné nároky sú tým definitívne vysporiadané. Prvoinštančný súd tiež poznamenal, že vo svojej podstate ide v danom prípade o spor spôsobený protiprávnym konaním žalobcu, ktorý podľa právoplatného rozhodnutia súdu dal žalovanej neplatnú výpoveď z pracovného pomeru a v prípade náhrady mzdy ide o nárok z neplatného skončenia pracovného pomeru ako dôsledok tohto konania zamestnávateľa v rozpore so zákonom.

4. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zrušenia vo výroku I. a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Uviedla, že okresný súd vydal rozsudok na základe nesprávneho zhodnotenia predloženého výpočtu požadovanej sumy, na ktorý bolo poukázané aj súdnou znalkyňou Ing. C. X. v odbornom vyjadrení č. 2/2019 zo dňa 20. 08. 2019, ktorá len vykonala odbornú kontrolu správnosti vyplatených príjmov a svoje konštatovanie zahrnula do tabuliek č. 2 a 3, ktoré majú takmer identickú výpovednú hodnotu ako údaje predložené zamestnávateľom. Problém riešila len na základe formulovaných otázok Okresného súdu Ružomberok a neriešila základný problém merita veci. V závere posudku chýba od znalkyne jednoznačne určená relevantná suma, ku ktorej sa dopracovala svojím posudkom a výpočtom oproti predloženým dokladom a oproti sume stanovenej žalobcom v žalobe. Takýto znalecký posudok považovala za nedôveryhodný, keďže na jeho základe okresný súd nemohol správne rozhodnúť. Konajúci súd sa nezaoberal tvrdeniami žalovanej, že do vyplatenej čiastky zo zmiernu nie je možné zahrnúť aj ňou reálne vyrobenú mzdu. Predložený výpočet nebol vôbec autorizovaný, bol bez podpisu vypracovateľa a sudkyňa nežiadala na pojednávaniach verifikovanie jeho správnosti. Do výplatných pások za obdobie októbra, novembra a decembra 2007 bola okrem splátok zo zmiernu zahrnutá aj mzda žalovanej, ktorú reálne odpracovala, stravné a tiež PN-ka za tri dni v decembri 2007, ktoré brala do úvahy aj znalkyňa v posudku a následne tieto skutočnosti žalobca nesprávne predložil do svojho výpočtu, do ktorého zahrnul aj tieto skutočnosti, namiesto toho, aby ich v predloženom výpočte odpočítal z celkovej vyplatennej čiastky o tieto sumy, t. j. o sumu 1.172,66 Eur. Z uvedeného dôvodu správna suma mala byť 7.684,17 Eur. Okrem toho je nesúlad medzi znalkyňou a výplatnými páskami zamestnávateľa v položke stravné v tabuľke č. 3 za mesiac november 2007 a výplatnou páskou november 2007 v tej istej položke stravné v sume 2,99 Eur, čo podľa znalkyne v ďalšom výpočte predstavuje sumu navýšenú o čiastku 2,99 Eur. Následne sa z tohto odvíjala aj navýšená suma vo výške 8.856,83 Eur, ktorá je taktiež v nesúlade medzi žalobcom a znalkyňou o 1,36 Eur a v skutočnosti mala byť 8.858,19 Eur. Táto čiastka mala reálne byť znížená na sumu 7.684,17 Eur a mala byť ako východisková suma z výpočtu konečnej čiastky na vrátenie z titulu bezdôvodného obohatenia. Ďalej odvolateľka poukázala na procesné chyby, ku ktorým došlo vo veci, keď došlo k povoleniu obnovy konania vedeného pod sp. zn. 24C/144/2010 a následne k neschváleniu súdneho zmiernu. Žalobca sa snažil špekulatívne podať novú žalobu o bezdôvodné obohatenie, nie však už na Okresnom súde Žilina, kde by mu bola automaticky zamietnutá, ale najprv na Okresnom súde Martin a neskôr na Okresnom súde Ružomberok, ktorý žalobu prijal, ale nesprávne vyhodnotil skutkový stav veci. Žalovaná poukázala na to, že nie je možné v rovnakej veci konať dvakrát, a preto mala byť žaloba zamietnutá. Ďalej odvolateľka v podrobnostiach poukázala na obsah znaleckého posudku a chyby, ku ktorým podľa jej názoru došlo pri jeho vypracovaní. Poukázala na to, že v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/144/2004 bola obojstranne bez nátlaku a ďalších vzájomných výhrad dohodnutá suma v zmiernu bez ohraničenia obdobia vo výške 300.000,- Sk v hrubom, čo bola priznaná ako paušálna náhrada všetkým požiadaviek v pôvodnom žalobnom návrhu, ktorý po úprave predstavoval predloženú čiastku len ako náhradu mzdy vo výške 420.330,- Sk spolu s príslušenstvom. Z čiastky zo zmiernu jej bola zrazená a odvedená daň zamestnávateľom vo výške 1.816,00 Eur v jej neprospech. V znaleckom posudku nie je uvedený jednoznačný odporúčajúci záver pre súd tak, aby bolo možné vydať spravodlivý rozsudok, zohľadňujúc aj 15-ročné súdne pretrahy v konaní. Napokon žalobkyňa uviedla, že reálna čiastka do vzájomného zápočtu na vrátenie predstavuje 3.012,97 Eur. Z tejto sumy v prípade vzájomného zápočtu by sa mala organizácia podieľať v odvedených daniach zo zmiernu vo výške 1.816,37 Eur a v odvodoch 4 % na zdravotné poistenie vo výške 398,32 Eur v polovici, čo predstavuje sumu 908,18 + 199,16 = 1.107,34 Eur, keďže ona ich znášala v plnej výške. V prípade akceptovania tejto položky by sa celková suma do vzájomného zápočtu na vrátenie znížila na hodnotu 3.012,97 - 1.107,34 = 1.905,63 Eur. Prílohou odvolania bolo aj uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 24C/144/2010 zo dňa 26. 05. 2011 a Výpočet mzdy pre Z. X. za obdobie od 05. 03. 2004 do 20. 06. 2005 vo fotokópií bez podpisu.

6. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalobca, a to proti výrokom II. a III., ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd mu prizná nárok na úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.702,28 Eur od podania žaloby do zaplatenia a súčasne priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 došlo zo strany žalovanej k späťvzatiu návrhu na začatie konania v celom rozsahu. Uvedené konanie považoval za logické, keďže jej bola vyplatená náhrada mzdy vo výške 8.856,83 Eur, t. j. vo výške presahujúcej náhradu mzdy, ktorá jej patrila po započítaní obdobia trvania dočasnej práceneschopnosti. Žalovanej bola síce zo strany žalobcu v pôvodnom konaní vyplatená suma 8.856,83 Eur, avšak v zmysle odborného vyjadrenia znalkyne Ing. C. X. patrila žalovanej náhrada mzdy len vo výške 3.921,40 Eur. Žalovaná teda neoprávnene disponovala finančnými prostriedkami vo výške rozdielu medzi vyplatenou sumou

8.856,83 Eur a sumou náhrady 3.921,40 Eur, a to minimálne v období od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd schválil súdny zmier. Žalobca bol zaviazaný žalovanej na základe uznesenia Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/144/2004 zo dňa 08. 08. 2017 vyplatiť trovy konania vo výške 7.792,22 Eur, pričom sa obrátil na žalovanú so žiadosťou, resp. návrhom dohody zo dňa 06. 11. 2018 na započítanie vzájomných pohľadávok a záväzkov, t. j. pohľadávky žalovanej voči žalobcovi na náhradu trov konania oproti pohľadávke žalobcu voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia. Započítaním vzájomných pohľadávok a záväzkov by došlo k ich zániku ku dňu, kedy sa stretli, kedy sa posledná z nich stala splatnou, t. j. ku dňu vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Žilina sp. zn. 12C/144/2004 zo dňa 08. 08. 2017, a tým by aj ďalšie vedenie konania o zaplatenie sumy 4.702,28 Eur stratilo význam a žalobca by po uzavretí dohody o započítaní zobral svoju žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.702,28 Eur späť. Žalovaná však s uvedeným nesúhlasila, a preto žalobca (z dôvodu, aby neohrozil prípadnou exekúciou chod prevádzky divadla) vyplatil žalovanej trovy konania vo výške 7.792,22 Eur. Podľa názoru žalobcu uplatnenie úrokov z omeškania z jeho strany za danej situácie spolu s akceptovaním splátok istiny v zmysle rozhodnutia súdu nie je v rozpore s dobrými mravmi.

8. Pokiaľ ide o trovy konania, žalobca nesúhlasil s aplikáciou ustanovenia § 257 CSP. Poukázal na prekvapivosť daného postupu okresného súdu, keďže odvolateľ sa dozvedel o jeho použití až z doručeného rozhodnutia súdu prvej inštancie. Žalobca tak nemal možnosť sa k daným dôvodom vyjadriť a uviesť okolnosti na svoju obranu. Podľa jeho názoru ak sa domáhal v konaní svojho práva - vydania bezdôvodného obohatenia a veril, že jeho právo je nespochybniteľné (žalovaná napriek návrhu žalobcu na započítanie vzájomných pohľadávok a záväzkov dohodou s týmto návrhom nesúhlasila) nemal inú možnosť, ako sa domáhať vydania bezdôvodného obohatenia súdnou cestou. Podľa jeho názoru v danom prípade nejde o svojvoľné uplatnenie práva žalobcu, ktoré by mohol byť dôvodom pre aplikáciu § 257 CSP. K odvolaniu bol pripojený návrh na započítanie vzájomných pohľadávok a záväzkov zo dňa 06. 11. 2018 s prílohou a podací listok.

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol napadnutý rozsudok vo výroku I. ako vecne správny potvrdiť.

10. Uviedol, že závery odborného vyjadrenia č. 2/2019 zo dňa

20. 08. 2019 sú správne, zrozumiteľné, určité, pričom znalkyňa odpovedala na položené otázky v rámci zadania odborného vyjadrenia a závery tohto vyjadrenia potvrdzujú a opodstatňujú nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní. Okrem toho pri hodnotení dôkazu znaleckým úkonom nemôžu súdy hodnotiť odborné závery, ku ktorým znalec dospel z hľadiska ich správnosti, posudzujú iba úplnosť posudku vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie jeho záverov a súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi, čo v danom prípade okresný súd aj učinil s poukazom na to, že znalkyňa označila žalovanou predložené výpočty za nesprávne. Žalovaná nepredložila žiadny relevantný dôkaz preukazujúci jej tvrdenia, ani žiadny takýto dôkaz, ktorý by vyvracal, resp. bol spôsobilý vyvrátiť závery odborného vyjadrenia, nenavrhol. Výpočty prezentované v podanom odvolaní považoval žalobca za nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Zároveň akcentoval, že konanie vedené na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 24C/144/2010 bolo zastavené, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

11. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že požadovaná suma v konaní vo výške 4.702,28 Eur je nesprávna, na čo podrobne poukázala v odvolaní. Opakovane upriamila pozornosť na procesné chyby, ku ktorým došlo na Okresnom súde Žilina s tým, že pokiaľ došlo k späťvzatiu žaloby v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004, ona pokyn na takýto postup svojmu vtedajšiemu zástupcovi nikdy nedala, pričom o uvedenom bola informovaná až po troch mesiacoch od vykonania daného úkonu. Poukázala na skutočnosť, že právoplatne rozhodnutú vec nemožno opätovne prejedávať. Postup okresného súdu, ktorý žalobcovi nepriznal úroky z omeškania ani trovy konania, považovala za správny.

12. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že závery odborného vyjadrenia znalkyne zo dňa 20. 08. 2019 sú správne, zrozumiteľné, určité, pričom znalkyňa odpovedala na položené otázky v rámci zadania odborného vyjadrenia a tieto závery potvrdzujú a opodstatňujú nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní. Nesúhlasil s tvrdeniami žalovanej o procesných chybách, ku ktorým malo dôjsť na Okresnom súde Žilina. Pokiaľ Okresný súd Žilina neschválil súdny zmier, došlo u žalovanej k vzniku bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka z dôvodu plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Tvrdenie žalovanej, že nedala súhlas na späťvzatie žaloby, je pre toto konanie irelevantné. Je potrebné, aby si žalovaná tieto ňou tvrdené rozpory vyriešila s vtedajším

právnym zástupcom. V posudzovanej veci neexistuje prekážka veci rozhodnutej, keďže konanie vedené na Okresnom súde Žilina bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby. Je pravdou, že žalobca podal na Okresnom súde Ružomberok v dôsledku právneho dôvodu, ktorý odpadol, žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia na vydanie trov právneho zastúpenia, kedy na základe pôvodného schváleného zmierného boli vyplatené žalovanej k rukám jej zástupcu trovy konania vo výške 1.656,78 Eur. Na základe podaného odvolania žalobcu odvolací súd rozsudkom č. k. 7Co/141/2009-198 zo dňa 18.09.2019 na skutkovom základe, ktorý je analogický ako v aktuálnej veci, rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 10C/14/2018-171 zo dňa 07.05.2019 tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1.656,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 04.07.2018 do zaplatenia. Žalovaná aj túto dlžnú sumu v plnom rozsahu bez potreby splátok uhradila.

13. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrvala na svojom vyjadrení predloženom v odvolaní zo dňa 15.11.2019. Uviedla, že znalkyňa vo svojom posudku vykonala len odbornú kontrolu správnosti vyplatených príjmov a jej nezávislosť bola ovplyvnená na základe zle naformulovaných otázok zo strany súdu a žalobcu, čím je jej posudok spochybniteľný a nedôveryhodný. Kvôli ovplyvňovaniu znalkyne žalobkyňa nemohla predložiť svoje argumenty a dôkazy a znalkyňa pre tieto nezrovnalosti vôbec nebola okresným súdom predvolaná na ďalšie pojednávanie, ako to býva obvykle zvykom, aby mohla konfrontovať svoj posudok so žalobcom a žalovanou, pričom by sa objasnili všetky náležitosti v predloženom posudku. Uvedeným postupom bola zmarená jej obrana a vzájomná konfrontácia vo veci so znalkyňou. Pokiaľ žalobca tvrdil, že žalovaná v konaní nepredložila žiaden dôkaz ohľadne výpočtu, uvedené nie je pravdou, keďže počas celého konania poukazovala aj s príslušnými dôkazmi, ktorými boli výplatné pásky, že žalobcom predložený výpočet je nesprávny. Zopakovala, že nedala súhlas na späťvzatie žaloby, ktoré bolo uskutočnené jej predchádzajúcim zástupcom JUDr. V.. Poukázala tiež na to, že na Okresnom súde Žilina opakovane podala sťažnosť na prietahy v konaní.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Právo na spravodlivý proces je v Ústave Slovenskej republiky garantované v jej siedmom oddiele druhej hlavy (čl. 46 až čl. 50) a je primárnym ústavným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov verejnej moci Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie jeho ochrany, a tým aj ústavnoprávnym východiskom zákonných úprav jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Priestor pre ňu vytvára čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon. Aplikácnym ústavnoprávnym limitom je čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (napr. I. ÚS 56/01, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03). Základné právo na súdnu ochranu garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo na prístup k súdu a právo na určitú kvalitu súdneho konania pred nezávislým a nestranným súdom, t. j. právo na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 233/04, IV. ÚS 95/07).

17. Základné právo na spravodlivý proces je najvýznamnejším interpretačným hľadiskom pre všetky procesné poriadky ustanovené zákonom. Z toho vyplýva ústavná povinnosť každého všeobecného súdu vykladať a používať procesné normy, ktoré sú obsahom procesných poriadkov ustanovených zákonom v súlade s princípmi a s obsahom základného práva na spravodlivý proces. Okrem toho je táto interpretácia a aplikácia povinná rešpektovať princíp materiálneho právneho štátu, a teda materiálne chápanie spravodlivosti tak, ako to je vyjadrené v čl. 1 ods. 1 ústavy.

18. Ak prvoinštančný súd postupoval v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku tým, že sporovej strane odoprel alebo znemožnil uplatnenie procesných práv, odvolací súd musí v každom prípade jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 3Cpr/7/2017-232 z dňa 11. 09. 2018 ustanovil na podanie odborného vyjadrenia znalca z odboru ekonómia a manažment odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo, personalistika Ing. C. X.. Zároveň súd vymedzil v rozhodnutí obsah úlohy uloženej znalkyni. Na základe tohto uznesenia sa mala znalkyňa zaoberať výškou príjmu žalovanej za obdobie od 05. 03. 2004 do 21. 03. 2004 (PN od 22. 03. 2004 do 31. 05. 2004) a za obdobie od 01. 06. 2004 do 20. 06. 2005 (PN od 20.06.2005 do 19. 03. 2007), a to vo výške brutto aj netto s prihliadnutím na rozhodnutia o plati s účinnosťou od 01. 08. 2003 a od 01. 08. 2004. Úlohou znalkyne bolo tiež vysporiadať sa s výpočtami a námietkami, ktoré prezentovala žalovaná v priebehu konania.

20. Dňa 23. 08. 2019 bol okresnému súdu doručený Znalecký úkon č. 2/2019 odborné vyjadrenie, v ktorom znalkyňa odpovedala na zadané otázky okresného súdu.

21. Následne podaním zo dňa 16. 09. 2019 žalobca prezentoval stanovisko k znaleckému úkonu s tým, že tento potvrdil jeho doterajšiu argumentáciu v spore. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby bolo žalobe v celom rozsahu vyhovené.

22. Žalovaná doručila okresnému súdu vyjadrenie k znaleckému úkonu dňa 19. 09. 2019 s tým, že s ním vyslovila nesúhlas, pričom poukázala na konkrétne chyby v postupe znalkyne. Následne žalovaná na pojednávaní predložila súdu doplňujúce vysvetlenie výpočtu v znaleckom posudku zo dňa 28. 09. 2019 spolu s prílohami.

23. Okresný súd námietky vyslovené žalovanou vo vzťahu k odbornému vyjadreniu posúdil len v rámci svojej právomoci, čo vyplýva z obsahu napadnutého rozsudku, avšak tieto nezaslal znalkyni za účelom podania stanoviska.

24. Krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že znalecké dokazovanie (resp. podanie odborného vyjadrenia) sa spravidla neobmedzuje len na podanie prvotného písomného posudku, ale jeho súčasťou je aj zabezpečenie stanoviska znalca, a to najmä v situácii, kedy proti posudku boli sporovou stranou vznesené konkrétne výhrady. Rozhodnutie súdu prvej inštancie záviselo od posúdenia odbornej otázky, na účely čoho konajúci súd správne ustanovil Ing. C. X. s tým, že jej vymedzil otázky, ktoré je potrebné zodpovedať na účely rozhodnutia sporu. Pokiaľ následne boli proti podanému odbornému vyjadreniu vznesené konkrétne námietky, zjavne išlo o výhrady vo vzťahu k jeho obsahu, s ktorými sa v rámci svojej kompetencie nemohol okresný súd vysporiadať bez toho, aby využil odborné vedomosti znalkyne. Na základe uvedeného potom posúdenie súdu prvej inštancie prezentované v napadnutom rozsudku, ktoré vychádzalo z názoru, že výhrady žalovanej neboli podporené stanoviskom odborníka, popierajú samotnú podstatu dokazovania zabezpečením odborného vyjadrenia znalca, ktoré bolo vo veci nariadené. Ak sa totiž konkrétnou otázkou zaoberala znalkyňa, potom bolo namieste zaslať jej podanie žalovanej s tým, že by došlo v danej veci k doplneniu znaleckého úkonu, resp. k podaniu vyjadrenia vo vzťahu k výhradám, ktoré prezentovala sporová strana. Jej odborné znalosti totiž presahujú rámec všeobecných znalostí a všeobecných skúseností, čo zakladá dôvod, pre ktorý bola v konaní súdom ustanovená. V zmysle uvedeného odvolací súd považoval vykonané dokazovanie zabezpečením odborného vyjadrenia za neúplné, keďže neodpovedalo na všetky otázky, ktoré boli v konaní vznesené. Z uvedeného dôvodu krajský súd zrušil napadnutý rozsudok s tým, že okresný súd v ďalšom konaní zašle znalkyni podania žalovanej obsahujúce námietky proti obsahu odborného vyjadrenia s tým, že znalkyňa bude vyzvaná na zaslanie stanoviska k týmto námietkam.

25. Odvolací súd sa tiež nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktorý považoval uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania za odporujúci dobrým mravom v zmysle § 13 ods. 3 Zákonníka práce. Okresný súd poukázal na to, že žalovaná v pôvodnom konaní vedenom na okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 netrvala v rámci uzavretého zmiernu v spore o náhradu mzdy na uplatnených úrokoch z omeškania. Rovnako neskôr na základe rozhodnutia súdu o neschválení zmiernu po povolení obnovy konania došlo z jej strany k späťvzatiu žaloby o náhradu mzdy v celom rozsahu, t. j. čo do istiny, aj čo do príslušenstva. K uvedenému považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že žalobca vyplatil žalovanej na podklade uznesenia Okresného súdu Žilina zo dňa 02. 10. 2007 č. k. 12C/144/2004-246 o schválení súdneho zmiernu celkovo sumu 8.856,83 Eur (po odpočítaní poistných odvodov a daní). Následne po povolení obnovy uvedeného konania prvoinštančný súd neschválil zmiernu uzavretý medzi účastníkmi konania. Dôvodom podania návrhu na obnovu konania bola skutočnosť, že žalovaná bola v relevantnom čase práceneschopná, z čoho vyplýva, že popri nároku na nemocenské, ktoré poberala, jej nepatrila nárok na náhradu mzdy. Žalobca v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom

súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 nemal vedomosť o uvedenej okolnosti, čo ho viedlo k podaniu návrhu na obnovu konania. Z uvedeného vyplýva, že bola to práve žalovaná, ktorá zavinila iniciovanie ďalších nadväzujúcich konaní po tom, čo bolo uvedené konanie pod sp. zn. 12C/144/2004 skončené. Nemožno poukazovať na to, že žalovaná nežiadala príslušenstvo v označenom konaní, pokiaľ jej bola vyplatená suma náhrady mzdy na základe zamlčania údajov, ktoré boli relevantné pre výpočet náhrady mzdy, a to v sume podstatne prevyšujúcej skutočný nárok. Práve v konaní žalovanej videl odvolací súd porušenie dobrých mravov. Pokiaľ by totiž žalovaná v pôvodnom konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy poskytla žalobcovi všetky relevantné údaje, následné konania nemuseli byť vyvolané a spory medzi stranami by netrvali až do dnešného dňa. Aj z uvedeného dôvodu vyhodnotil krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej časti za nesprávne. Pokiaľ teda v ďalšom konaní bude rozhodnuté o konkrétnom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v prospech žalobcu, súd prvej inštancie rozhodne aj o úrokoch z omeškania v zmysle vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu.

26. Rovnako treba považovať závery súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania, za nezodpovedajúce princípom a podstate uvádzaného ustanovenia.

27. Zásada úspechu v spore sa premieťa v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo o veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej (v prípade žaloby na plnenie ide nielen o istinu, ale aj o príslušenstvo), t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu.

28. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa.

29. V posudzovanom prípade okresný súd poukázal na fakt, že žalobca súhlasil v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 12C/144/2004 so späťvzatím žaloby. Podľa názoru krajského súdu bol však tento úkon racionálny, keďže zo strany žalobcu bola žalovanej zaplatená náhrada mzdy, v dôsledku čoho odpadol dôvod pokračovania v konaní. Dôvodom iniciovania aktuálneho konania bola až následne zistená skutočnosť o práceneschopnosti žalovanej (v dôsledku zamlčania tohto údajov v pôvodnom konaní), čo viedlo k povoleniu obnovy konania. Pokiaľ je to žalovaná, ako to bolo uvedené vyššie, ktorá nepodalala všetky informácie relevantné pre výpočet náhrady mzdy, a v dôsledku jej správania bol žalobca nútený uplatniť nárok v sporovom konaní, potom je logické, že neúspešná strana musí niesť zodpovednosť za vznik trov konania.

30. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).